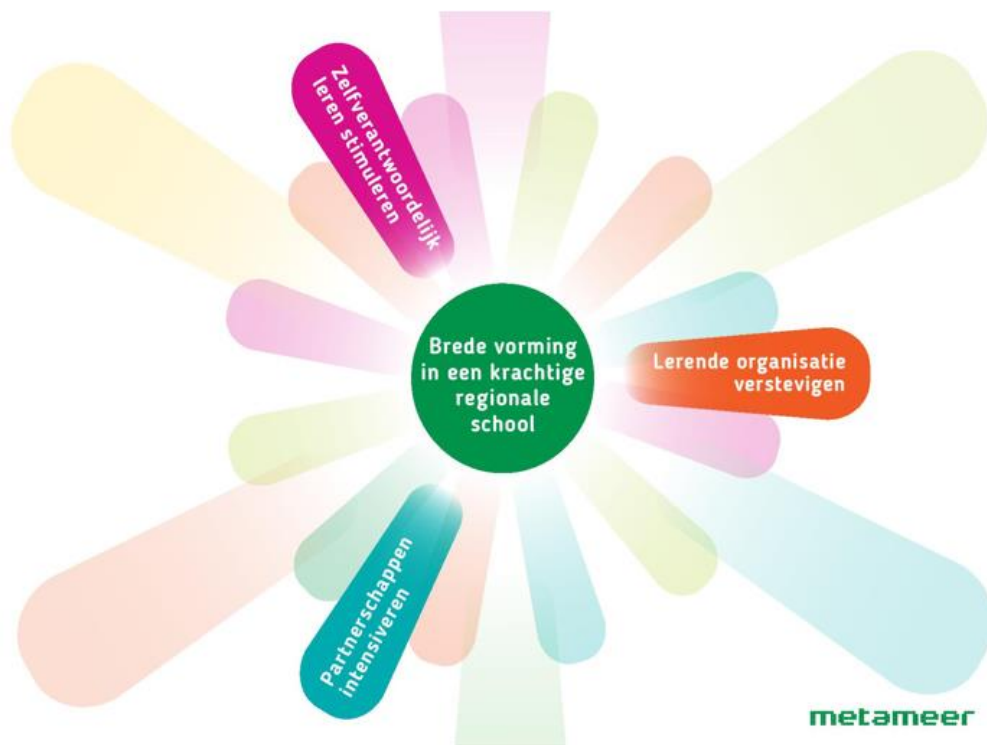

METAMEER SCHOOLJAARVERSLAG 2021

Metameer gaat voor brede ontwikkeling in een krachtige regionale school

Metameer is een krachtige regionale leergemeenschap met twee locaties voor voortgezet onderwijs. Het stimuleren van brede ontwikkeling van onze leerlingen staat centraal. Hierbij is het bewust inzetten van talenten essentieel. Onze schoolontwikkeling heeft – zoals zichtbaar in onderstaand beeld – drie speerpunten: het versterken van zelfverantwoordelijk leren, het verstevigen van de lerende organisatie en het intensiveren van partnerschappen.

Hieronder lichten we vervolgens per speerpunt toe waar we in de huidige beleidsperiode 2019-2023 naar toe willen groeien, gevolgd door een korte beschrijving van de stappen die daartoe voor de onderliggende doelen in 2021 gezet zijn.

Zelfverantwoordelijk leren versterken

De maatschappij verandert in een steeds sneller tempo. Dit vraagt van toekomstige deelnemers aan die maatschappij dat zij naast de meer traditionele kennis en vaardigheden over zelfregulerende vaardigheden beschikken, opdat ze hun inhoudelijke bijdrage kunnen leveren aan de verdere ontwikkeling van de maatschappij. De invulling van ons onderwijs speelt in op de gemeenschappelijke behoeften van leerlingen. Tegelijkertijd vraagt de samenleving steeds meer om onderwijs dat aansluit bij individuele behoeften en talenten van de kinderen.

Om tegemoet te komen aan de veranderende behoeften is een verschuiving nodig van de focus op onderwijzen naar de focus op leren en parallel daaraan een verschuiving van het begeleiden op leertaken naar denken in en handelen vanuit (leer)doelen. Het streven is leerlingen te leren om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces. Om dit streven te realiseren, richten we ons op vier doelen die onderling nauw samenhangen.

- Leerdoelgericht leren werken: Vakoverstijgende leer- en ontwikkelgroepen hebben gewerkt aan het versterken van het leerdoelgericht werken in de vaklessen door het ontwikkelen van praktijkvoorbeelden, het doen van onderzoek en door het uitvoeren van lesbezoeken, waarbij de cirkel van feed-up, feedback en feed-forward centraal staat. Verder heeft een locatie-overstijgende werkgroep ICT & toetsing verkend welke ICT-instrumenten vakgroepen nu inzetten bij het formatief handelen en welke gewenst zijn. Op basis van deze verkenning en in afstemming met OMO zal de werkgroep duurzame ICT-keuzes maken. Een instrument wordt nu onder begeleiding toegepast in de lessen. In de pilot bij 4 havo-vwo werken leerlingen middels een nieuw concept, waarin zij ruimte krijgen om te kiezen hoe zij leerdoelen realiseren.
- Toetsinstrumenten dragen bij: De Commissie kwaliteit schoolexamens heeft een scholingsmoment georganiseerd waarbij alle vakgroepen vertegenwoordigd waren. Om de kwaliteit van schoolexamens te verbeteren zijn we als vervolg op het scholingsmoment gestart met het uitwerken van toetsmatrijzen. Ook hebben onze twee locaties gewerkt aan afstemming van de PTA's.
- Docenten zijn didactisch coach: Om de kwaliteit van leerdoelgericht werken in de onderbouw van Boxmeer te versterken en borgen is een scholingstraject leerdoelgericht coachen ingebed in het driejarige inductietraject. Daarin werken we volgens het principe 'teach the teacher'. Op Metameer is de meerderheid van docenten, onderwijsassistenten en leidinggevenden structureel bezig met 'didactisch coachen'. Middels deze professionalisering leren medewerkers de juiste denkstimulerende vragen te stellen aan leerlingen tijdens de les en daarbuiten zoals bij coaching van leerlingen of in driehoeksgesprekken. Op beide locaties zijn mentoren zodanig gefaciliteerd dat regelmatige coachgesprekken met leerlingen mogelijk zijn. Verder zijn beeldcoaches en leerling acteurs opgeleid die we gericht inzetten om docenten te begeleiden bij hun pedagogisch-didactische ontwikkeling. Mentoren en vakdocenten passen het geleerde toe in de les en in frequente coach- en driehoeksgesprekken.
- Werken aan brede ontwikkeling: De burgerschapscoördinatoren hebben een locatie overstijgende studiedag verzorgd over burgerschapsvorming waarin docenten handvatten hebben gekregen om in hun vaklessen aandacht te besteden aan burgerschapsvorming. Tevens is als pilot een app aangeschaft waarmee docenten gebruik kunnen maken van lesmateriaal over allerlei actuele thema's die betrekking hebben op burgerschapsvorming. Ook zijn er scholingsmomenten georganiseerd voor mentoren en vakdocenten over het thema executieve vaardigheden. Met als doel dat docenten in hun lessen leerlingen kunnen laten oefenen met het opdoen van vaardigheden (executieve vaardigheden als planning, volgehouden aandacht, taakinitiatie, etc.) die nodig zijn om het eigen leerproces te sturen.

Lerende organisatie versterken

Metameer wil een leergemeenschap zijn, waarin leerlingen én medewerkers bouwen aan wie ze in wezen zijn om zinvol te kunnen bijdragen aan een duurzame samenleving. Vanuit onze gezamenlijke ambitie van brede vorming in een krachtige regionale school stellen medewerkers zich wendbaar op om te blijven leren en in te spelen op de ontwikkelingen in de school en haar omgeving. Dit vraagt om een passende leiderschapsstijl en inrichting van onze organisatie, alsook een onderzoekende, opbrengstgerichte houding waarin zelfreflectie een vanzelfsprekendheid is.

- Onderwijskundig leiderschap stimuleren: Metameer stuurt op het versterken van het onderwijskundig leiderschap van formeel en informeel leidinggevenden in de school. We creëren wederzijdse verantwoordelijkheid om betrokkenheid en bevoegdheid te borgen en laten groeien om zo doelgericht te sturen op onderwijsontwikkeling en -kwaliteit. Leidinggevenden leven het voorbeeldgedrag voor aan informeel leidinggevenden en overige medewerkers op het vlak van het werken vanuit talenten, opbrengstgericht werken en andere scholingsthema's zoals didactisch coachen en leerdoelgericht werken.
- Onderzoekende houding stimuleren: Er zijn leer- en ontwikkelgroepen aan de slag met onderzoek naar formatief handelen en executieve functies. Ook hebben we in samenwerking met de Universiteit Maastricht onderzoek voorbereid naar de succesfactoren van het werken met heterogene groepen voor kansenverbetering en hoe we in een heterogene setting beter in kunnen spelen op de behoeften van havo/vwo-leerlingen. Daarnaast heeft de jaarlijkse inspiratiemiddag plaatsgevonden waarin collega's hun onderzoeken presenteren.
- Opbrengstgericht werken versterken: Dit jaar lag de nadruk binnen de cyclus van opbrengstgericht werken op het verhelderen van verwachtingen en verantwoorden. De gewenste resultaten van de doelen voor schoolontwikkeling zijn expliciet gemaakt en collega's leggen in sprintbijeenkomsten of bila's verantwoording af over uitgevoerde activiteiten.
- Zelfreflectie benutten: Het benutten van talenten en reflecteren op de drie vragen van leren is verwerkt in de nieuwe gesprekscyclus, die al in praktijk is toegepast. Het terugblikken op sterke en verbeterpunten van uitgevoerde activiteiten is op veel plekken onderdeel van de standaardaanpak.

Partnerschappen intensiveren

Het onderwijs op Metameer bereidt leerlingen voor op hun rol in de toekomstige samenleving. Om dit aspect op een hoger plan te brengen is samenwerking met partners uit de regio nodig. Regionale samenwerking is van oudsher al een sterk punt van Metameer. In de vorige beleidsperiode heeft dat geleid tot instelling van een maatschappelijke raad waarin vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven, gemeentebesturen, culturele organisaties en onderwijsinstellingen een paar keer per jaar met de schoolleiding van Metameer van gedachten wisselen. We willen deze partnerschappen uitbreiden en verdiepen om zo het onderwijs contextrijk in te vullen.

- Doorlopende leerlijnen faciliteren: De POVO-onderzoeksgroep werkt in 2021-2023 door middel van praktijkonderzoek aan de versteviging van de doorlopende leerlijn van PO naar VO. Hierbij is met name aandacht voor executieve functies en leerlingparticipatie tijdens de (warme) overdracht. We weten uit eerder onderzoek eveneens dat ontmoeting en afstemming tussen PO- en VO-professionals bijdraagt aan een doorlopende leerlijn voor leerlingen. Daarom is de onderzoeksgroep in 2021 gestart te onderzoeken hoe ontmoetingen tussen PO- en VO-professionals zowel betekenisvol als werkbaar kunnen worden ingezet in de praktijk.
- Loopbaanleren versterken: Metameer loopt voorop bij de curriculumontwikkeling van de praktijkgerichte vakken van de nieuwe vmbo-leerweg. Locatie Stevensbeek heeft het curriculum voor het vak Technologie en Toepassing (T&T), bestaande uit levensechte opdrachten met focus zowel op de product- als op proceskant van technologie, al een jaar uitgevoerd. Locatie Boxmeer heeft binnen de pilot Informatie Technologie (IT) een bijzondere positie, omdat zij in de heterogene setting van het jenaplanonderwijs het curriculum dat eigenlijk alleen gericht is op de GT-leerlingen ook toegankelijk maakt voor de vmbo basis- en kaderleerlingen. Het curriculum van beide vakken is ook verbonden aan de rode draad van LOB. Op de locatie Stevensbeek is verder een techlab ingericht en in gebruik genomen. Daarin maken leerlingen van alle onderwijssoorten en leerjaren kennis met technologie. Tevens is een LOB-programma ontwikkeld voor de onderbouw waarin leerlingen vanuit vraag gestuurde opdrachten in een praktijkgerichte context kennismaken met de zeven werkvelden van het praktijkgericht onderwijs. Op deze manier draagt onze curriculumontwikkeling bij aan kansenverbetering.
- Burgerschap vormgeven: De jaarlijkse burgerschapsmeting van de Burgerschapsalliantie, die ook in 2021 onder leerlingen is afgenomen, helpt ons te monitoren of het aanbod toereikend is. De locatie overstijgende studiedag over burgerschap heeft geleid tot aanpassing van het aanbod, onder andere door het gebruik van een app voor lesmateriaal over allerlei actuele thema's met betrekking tot burgerschapsvorming. Locatie

Boxmeer heeft de samenwerking met allerlei regionale non-profit organisaties, instellingen en verenigingen benut om – na twee coronajaren - de jaarlijkse DOE-dag te organiseren, waarin brugklassers een dag vrijwilligerswerk doen in de regio. Verder hebben de burgerschapscoördinatoren deelgenomen aan de OMO-brede studiedagen over de nieuwste ontwikkelingen binnen burgerschap. Collega's in de werkgroep identiteit hebben zich vooral gericht op de implementatie van de doelen voor het vak levensbeschouwing, gesteld door OMO. Hierbij is gezocht naar de overlap met burgerschapsvorming.

Corona en NPO-schoolprogramma

Voor het tegengaan van door corona ontstane onderwijsvertraging heeft de overheid met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra middelen voor het onderwijs beschikbaar gesteld. Om zicht te krijgen hoe Metameer deze extra middelen het best kan besteden is een NPO-**schoolscan uitgevoerd, waar ook** de OMO-schoolscanvragenlijst onderdeel van uitmaakte. Op basis van deze schoolscan heeft Metameer een NPO-schoolprogramma ontwikkeld waarin alle te nemen interventies zijn opgenomen. Metameer heeft ervoor gekozen de NPO-middelen zo in te zetten dat de ambities en speerpunten uit het schoolplan versterkt en waar mogelijk versneld worden.

Deze keuze heeft ertoe geleid dat er op het thema 'de leerling in beeld', geheel in lijn met OMO-brede jaarthema 'zicht op de ontwikkeling en begeleiding van leerlingen', grote stappen zijn gezet. Zo heeft een werkgroep de visie op 'Leerling in beeld' uitgewerkt alsmede een tijdlijn met belangrijke momenten waarbij in de driehoek van leerling, ouders en school de ontwikkeling van de leerling onderwerp van gesprek is. De vanuit NPO-middelen beschikbaar gekomen extra handen zijn een vliegwiel geweest om de visie op leerling in beeld en de visie op ondersteuning aan elkaar te verbinden. De visie op ondersteuning is ingevoerd op beide locaties. Door het instellen van locatiespecifieke ondersteuningsteams lukt het ons beter om tijdig de juiste ondersteuning te koppelen aan ontwikkelvraag van leerlingen. Vanuit onze visie op ondersteuning en op 'Leerling in beeld' richten we ons op het optimaliseren van de procesgang rondom het goed zicht houden op de ontwikkeling van leerlingen en het beter benutten van de beschikbare gegevens ten gunste van hun brede ontwikkeling. Zo kunnen we de extra handen die beschikbaar zijn gekomen tijdig en effectief inzetten voor de leerlingen die dat nodig hebben.

Ook het versterken van taalbeleid heeft hierdoor extra focus gekregen. Uit de NPO-schoolscan kwam leesvaardigheid als aandachtspunt naar voren. Metameer heeft op basis van de adviezen van OMO een nieuw taalbeleidsplan opgesteld. De werkgroep taalbeleid heeft dit schooljaar al acties uitgevoerd om leesmotivatie te verhogen, ook samen met het Leesoffensief van Biblioplus en de drie VO-scholen in het land van Cuijk. Verder is een externe partij aan de slag om een scholingstraject op maat te maken om docenten bewust te maken van hun bijdrage aan de taalontwikkeling van leerlingen. De voortgang van de overige doelen en bijbehorende activiteiten uit ons schoolplan zijn hierboven uitgewerkt onder de kopjes 'zelfverantwoordelijk leren versterken', 'de lerende organisatie verstevigen' en 'partnerschappen intensiveren'.